

Tehingud väärtpaberitega 2025

2025

Hübriidfinantsinstrumendi (hübriidväärtpaber, hübriidvõlakiri) maksuõiguslikust kvalifitseerimisest äriühingu võlakohustuseks või kapitaliks sõltub hübriidinstrumendilt tehtava väljamakse käsitus intressi-, dividendi- või muu tuluna osalusest. Hübriidinstrumendilt tehtava väljamakse käsitlusest sõltub nii emitendi kui ka investori ehk hübriidinstrumendi omaja maksukohustus.

Maksu- ja Tolliamet (maksuhaldur) on seisukohal, et kui hübriidfinantsinstrument on maksuõiguslikult kvalifitseeritav:

- ✓ **emitendi võlakohustusena** (ingl k *debt*), siis tuleb hübriidfinantsinstrumendi omajale tehtud väljamakset käsitada intressituluna, mis maksustatakse tulumaksuga residendist füüsilise isiku tasandil tulumaksuseaduse (TuMS) § 17 lõike 1 alusel. Emitendi (residendist äriühingu) tasandil maksustamist ei toimu;
- ✓ **emitendi kapitalina** (ingl k *equity*), siis tuleb hübriidinstrumendi omajale tehtud väljamakset käsitada dividendi- või muu tuluna osalusest, mis maksustatakse tulumaksuga emitendi (residendist äriühingu) tasandil TuMS § 18 lg 2 ja § 50 lg 1 alusel. Residendist füüsilise isiku tasandil maksustamist ei toimu.

Maksuhaldur lähtub hübriidfinantsinstrumendi maksuõiguslikul kvalifitseerimisel emitendi võlakohustusena (ingl k *debt*) või kapitalina (ingl k *equity*) järgmise kontrollküsimustiku põhjal väljatoodud tunnustest:

- ✓ kas hübriidfinantsinstrument annab selle omajale võimaluse osaleda emitenti puudutavate otsuste arutamisel ja vastuvõtmisel ehk osaleda emitendi juhtimises – kas hübriidfinantsinstrumendi omajal on osalus emitendis (viitab kapitalile);
- ✓ kas emitendil on kohustus tagastada investeeritud summa (viitab kohustusele);
- ✓ kas emitendil on sundtäidetav kohustus teha hübriidfinantsinstrumendi omajale väljamakse (viitab kohustusele);
- ✓ kas hübriidfinantsinstrumendi omajale väljamakstava intressi määr ja vastavalt väljamakstav summa või väljamakse ise oleneb emitendi tegevuse tulemustest, kasumi saamisest või selle suuruselt (viitab kapitalile);
- ✓ kas intressimäär on eelnevalt fikseeritud ehk kas emitendil on kohustus teha väljamakse kindlas

- ✓ määras/summas olenemata emitendi tegevuse tulemustest, kasumi saamisest või selle suuruselt (viitab kohustusele);
- ✓ kas intressisumma arvutatakse hübriidfinantsinstrumendi väärtuselt (viitab kohustusele) või intressisumma arvutatakse kasumi suuruselt (viitab kapitalile);
- ✓ kui tõenäoline on, et hübriidfinantsinstrumendi omaja saab emitendilt kokkulepitud ajal väljamakse (piisavalt suur tõenäosus viitab kohustusele);
- ✓ kas väljamakse tehakse kindlatel ja eelnevalt kindlaksmääratud kuupäevadel või teatud kindla ajaperioodi tagant (viitab kohustusele) või väljamakse tegemine oleneb emitendi (üldkoosoleku või muu organi) otsusest (viitab kapitalile);
- ✓ kas hübriidfinantsinstrumendi puhul kehtib subordinatsioonireegel, mille järgi hübriidfinantsinstrumendist tulenevad nõuded on emitendi kohustuste täitmise hierarhias samal tasemel mis emitendi aktsionäride/osanike nõuded (viitab kapitalile) või on viimastest eespool (viitab kohustusele);
- ✓ kas hübriidfinantsinstrumendi omajal on emitendi likvideerimisel pärast kõigi emitendi kohustuste täitmist õigus järelejääva vara jagamisele (viitab kapitalile) või hübriidfinantsinstrumendi omaja nõude suurus on eelnevalt kindlaks määratud (viitab kohustusele);
- ✓ kas hübriidfinantsinstrumendi omajal on emitendi likvideerimisel või pankroti väljakuulutamisel õigus üksnes investeringu põhiosale (hübriidfinantsinstrumendi soetusmaksumus; viitab kapitalile) või hübriidfinantsinstrumendi omajal on lisaks investeringu põhiosale õigus ka väljamaksele (viitab kohustusele);
- ✓ kas hübriidfinantsinstrument osaleb emitendi kahjumi katmises viisil, et hübriidfinantsinstrumendi omaja kaotab oma investeringu ja nõudeõiguse emitendi vastu (viitab kapitalile);
- ✓ kas hübriidfinantsinstrumendil on kindel lunastamise tähtaeg (viitab kohustusele) või tegemist on tähtajatu või pika lunastamistähtajaga (nt 50 aastat) finantsinstrumendiga (viitab kapitalile);
- ✓ kas hübriidfinantsinstrumendi omaja osaleb emitendi võimalikus väärtuse suurenemises (viitab kapitalile);
- ✓ kas hübriidfinantsinstrumendi omaja on emitendiga seotud isik, näiteks emitendi aktsionär või emitendi aktsionäri lähikondne olenemata kapitali või hääleõiguse suuruselt (viitab kapitalile).

Maksuhaldur nõustub, et erinevates riikides võib hübriidfinantsinstrumendi maksuõiguslik kvalifitseerimine ja hübriidinstrumendi omajale tehtava väljamakse käsitus erineda. Näiteks ühes riigis peetakse hübriidfinantsinstrumenti emitendi võlakohustuseks (ingl k *debt*), teises aga kapitaliks (ingl k *equity*) ning ka maksustatakse vastavalt. Seda seetõttu, et hübriidfinantsinstrumendil puuduvad kindlad iseloomulikud tunnused, milliste kasvõi samaaegne esinemine annaks kindla ja täpse vastuse, et ühte või teist hübriidfinantsinstrumenti tuleb kvalifitseerida kohustusena või kapitalina. Teisisõnu tuleb finantsinstrumendi „hübriidsuse“ puhul arvestada, et samaaegselt ja paratamatult võivad esineda nii kapitalile kui ka kohustusele iseloomulikud tunnused (nn *equity-like debt* ja *debt-like equity*). Seetõttu ei ole ka hübriidfinantsinstrumendi puhul mõistlikult võimalik, et ühe või teise võlakohustusele iseloomuliku tunnuse esinemine välistab kvalifitseerimist kapitalina või vastupidi.

Maksuhaldur lähtub hübriidfinantsinstrumendi maksuõiguslikul kvalifitseerimisel selle olemusest ja tingimustest tervikuna, võttes arvesse kõiki asjakohaseid tunnuseid ja muid asjassepuutuvaid faktoreid, sealhulgas hübriidfinantsinstrumendi õiguslikku regulatsiooni (selle olemasolul) ja emitendi (kaalutlus)õigust finantsinstrumendi tingimuste kujundamisel.

Viimati uuendatud 05.05.2025